

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 5 a kap. i polislagen och till vissa andra lagar

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att polislagen, lagen om civil underrättelseinhämtning avseende datatrafik, gränsbevakningslagen, lagen om behandling av personuppgifter vid gränsbevakningsväsendet och strafflagen ändras. Vidare föreslås det ändringar i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet.

I propositionen föreslås bestämmelser om befogenhet för underrättelseinhämtning som avser en statlig aktörs datasystem, med hjälp av vilken det ska vara möjligt att inhämta information om driften av datasystem som används för verksamhet som utgör ett allvarligt hot mot den nationella säkerheten. Dessutom föreslås bestämmelser om förhindrande av användningen av datasystem och störande av datasystems funktion. I fråga om underrättelseinhämtning som avser datatrafik föreslås det att definitionen av underrättelseinhämtning som avser statliga aktörers datatrafik och tröskeln för dess förutsättningar ses över.

Det föreslås att Gränsbevakningsväsendet ska ges behörighet att bistå skyddspolisen och vidta åtgärder i anslutning till användningen av vissa metoder för underrättelseinhämtning på begäran av skyddspolisen.

I propositionen föreslås dessutom ändringar med anledning av de preciseringsbehov som upptäckts i den praktiska civila underrättelseverksamheten samt bestämmelser om täckoperationer som genomförs uteslutande i datanät och bestämmelser om den nya provtagningen i anslutning till platsspecifik underrättelseinhämtning.

Det föreslås att offentlighetslagen ändras så att sekretesstiden för sekretessbelagda uppgifter för upprätthållande av statens säkerhet är 60 år. I fråga om handlingar som hör till den traditionella utrikespolitikens centrala verksamhetsområde förlängs sekretesstiden från 25 till 40 år.

Genom propositionen genomförs de föresatser om utveckling av underrättelselagstiftningen som ingår i avsnitt 10.1 i regeringsprogrammet för statsminister Petteri Orpos regering.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 2026.

1.

Lag

om ändring av 5 a kap. i polislagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i polislagen (872/2011) 5 a kap. 2 § 2 och 3 mom., 6 § 1 mom., 14 § 3 mom., 16, 17 och 18 §, 25 § 5 mom., 27 § 3 mom., 39 § 1 och 3 mom., 41 § 1 och 2 mom., 46 §, 47 § 3 mom., 51 och 52 §, 55 § 3 mom., 57 § 3 mom., sådana de lyder i lag 581/2019, samt

fogas till 4 § ett nytt 6 mom., varvid det nuvarande 6 mom. blir 7 mom., och till lagen nya 14 a, 14 b, 18 a, 18 b, 27 a, 39 a, 39 b, 41 a och 55 a § som följer:

5 a kap.

2 §

Metoder för civil underrättelseinhämtning

Metoder för civil underrättelseinhämtning är även i detta kapitel avsedd underrättelseinhämtning som avser en statlig aktörs datasystem, täckoperationer som genomförs uteslutande i datanät, platsspecifik underrättelseinhämtning, kopiering och kopiering av försändelse samt kvarhållande av en försändelse för kopiering.

I detta kapitel föreskrivs om förutsättningarna för användning av de i 1 mom. avsedda metoderna för underrättelseinhämtning och av underrättelseinhämtning som avser statliga aktörers datasystem, täckoperationer som genomförs uteslutande i datanät, platsspecifik underrättelseinhämtning, kopiering och kvarhållande av en försändelse för kopiering vid civil underrättelseinhämtning.

---

4 §

Förutsättningar för användning av metoderna för underrättelseinhämtning

---

Med en *statlig aktör* avses en identifierad myndighet i en främmande stat eller en med en sådan jämförbar aktör samt den som är i dennes tjänst eller lyder under och styrs av denne.

Närmare bestämmelser om ordnandet av användningen av metoder för underrättelseinhämtning får utfärdas genom förordning av statsrådet.

6 §

Beslut om teleavlyssning och motsvarande inhämtande av information vid civil underrättelseinhämtning

Beslut om teleavlyssning och inhämtande av information i stället för teleavlyssning vid civil underrättelseinhämtning ska fattas av domstol på yrkande av en polisman som hör till befälet vid skyddspolisen. Om ett ärende som gäller teleavlyssning eller inhämtande av information i stället för teleavlyssning inte tål uppskov, får chefen för skyddspolisen eller en för uppdraget förordnad polisman som hör till befälet vid skyddspolisen och som är förtrogen med användningen av metoder för underrättelseinhämtning besluta om teleavlyssning eller inhämtande av information i stället för teleavlyssning till dess att domstolen har avgjort yrkandet om beviljande av tillstånd. Ärendet ska föras till domstol så snart det är möjligt, dock senast 24 timmar efter det att metoden började användas.

---

14 §

Beslut om teknisk observation av utrustning vid civil underrättelseinhämtning

---

I ett yrkande och i ett beslut om teknisk observation av utrustning ska följande nämnas:

- 1) den verksamhet som avses i 3 §,
- 2) den tekniska anordning eller programvara som åtgärden riktas mot eller den person som använder den tekniska anordningen eller programvaran,
- 3) de fakta som förutsättningarna för och inriktningen av den tekniska observationen av utrustning grundar sig på,
- 4) tillståndets giltighetstid med angivande av klockslag,
- 5) den till befälet vid skyddspolisen hörande polisman som leder och övervakar den tekniska observationen av utrustning,
- 6) eventuella begränsningar och villkor för den tekniska observationen av utrustning.

14 a §

Underrättelseinhämtning som avser en statlig aktörs datasystem

Med underrättelseinhämtning som avser en statlig aktörs datasystem avses att information inhämtas från den del av en samverkande helhet som består av sådan databehandlingsutrustning, sådan utrustning för dataöverföring och sådan programvara för behandling av data som används av en statlig aktör eller med en sådan jämförbar aktör och som genomför eller främjar den verksamhet som är föremål för civil underrättelseinhämtning eller som lagrar eller förmedlar information som hänför sig till den verksamhet som är föremål för civil underrättelseinhämtning.

Underrättelseinhämtning som avser en statlig aktörs datasystem får användas endast i den omfattning som är nödvändig för att inhämta information om sådan verksamhet som avses i 3 §.

14 b §

Beslut om underrättelseinhämtning som avser en statlig aktörs datasystem

Beslut om underrättelseinhämtning som avser en statlig aktörs datasystem vid civil underrättelseinhämtning ska fattas av domstol på yrkande av en för uppdraget förordnad polisman som hör till befälet vid skyddspolisen och som är förtrogen med användningen av metoder för underrättelseinhämtning. Bestämmelser om beslut om användning av metoder för underrättelseinhämtning i vissa fall finns i 39 §.

Tillstånd till underrättelseinhämtning som avser en statlig aktörs datasystem får beviljas för högst sex månader åt gången.

I ett yrkande och i ett beslut om underrättelseinhämtning som avser en statlig aktörs datasystem ska följande nämnas:

- 1) den verksamhet som avses i 3 §,
- 2) den statliga eller därmed jämförbara aktör som är föremål för åtgärden och det datasystem som aktören använder,
- 3) de fakta som förutsättningarna för och inriktningen av underrättelseinhämtning som avser en statlig aktörs datasystem grundar sig på,
- 4) giltighetstiden med angivande av klockslag för tillståndet till underrättelseinhämtning som avser en statlig aktörs datasystem,
- 5) den för uppdraget förordnade, till befälet vid skyddspolisen hörande polisman som är förtrogen med användningen av metoder för underrättelseinhämtning och som leder och övervakar genomförandet av den underrättelseinhämtning som avser en statlig aktörs datasystem,
- 6) eventuella begränsningar och villkor för underrättelseinhämtning som avser en statlig aktörs datasystem.

16 §

Installation och avinstallation av anordningar, metoder eller programvara vid civil underrättelseinhämtning

En tjänsteman som är anställd vid skyddspolisen har vid civil underrättelseinhämtning rätt att placera en anordning, metod eller programvara som används för teleavlyssning, inhämtande av information i stället för teleavlyssning, teleövervakning, teknisk avlyssning, optisk observation, teknisk spårning, teknisk observation av utrustning eller underrättelseinhämtning som avser statliga aktörers datasystem på eller i föremål, ämnen, egendom, utrymmen, platser av annat slag eller informationssystem, om det behövs för användningen av metoden för underrättelseinhämtning. För att installera, ta i bruk och avinstallera anordningen, metoden eller programvaran har en tjänsteman som är anställd vid skyddspolisen då rätt att i hemlighet ta sig in i ett ovannämnt utrymme eller på en ovannämnd plats eller i ett ovannämnt informationssystem och att kringgå, låsa upp eller på något annat motsvarande sätt tillfälligt passera eller störa objektens eller informationssystemens säkerhetssystem. Anordningar, metoder och programvara får inte installeras eller avinstalleras i utrymmen som används för boende av permanent natur.

På begäran av skyddspolisen har en person som inte hör till myndigheten rätt att enligt anvisningar och under uppsikt av en polisman som hör till befälet vid skyddspolisen vidta en enskild installations- eller avinstallationsåtgärd som användningen av en metod för underrättelseinhämtning förutsätter.

Skyddspolisen har rätt att för att installera eller avinstallera en metod eller programvara och för att överföra information tillfälligt använda en enskild eller en sammanslutnings anordning eller informationssystem, om det är nödvändigt för att kunna använda en metod för underrättelseinhämtning. Skyddspolisen får inte orsaka den anordning eller det informationssystem som används mer än ringa olägenhet eller skada.

17 §

Plan för en täckoperation vid civil underrättelseinhämtning

Över en täckoperation ska en sådan skriftlig plan göras upp som innehåller väsentlig och tillräckligt detaljerad information för beslutsfattandet om och genomförandet av täckoperationen. Vid förändrade omständigheter ska planen vid behov ses över.

18 §

Beslut om en täckoperation vid civil underrättelseinhämtning

Beslut om en sådan täckoperation som avses i 17 § ska fattas av chefen för skyddspolisen.

Ett beslut om en täckoperation får meddelas för högst sex månader åt gången.

Beslut om en täckoperation ska fattas skriftligen. I beslutet ska följande nämnas:

- 1) den som föreslagit åtgärden,
- 2) den polisman som ansvarar för genomförandet av täckoperationen,
- 3) identifikationsuppgifterna för de polismän som genomför täckoperationen,
- 4) den verksamhet som avses i 3 §,
- 5) den person eller, i det fall att en bestämd person inte kan specificeras, grupp av personer, tillräckligt specificerad, som är föremål för inhämtandet av information,
- 6) de fakta som förutsättningarna för och inriktningen av täckoperationen grundar sig på,
- 7) täckoperationens syfte och genomförandeplan,
- 8) beslutets giltighetstid,
- 9) eventuella begränsningar och villkor för täckoperationen.

Vid förändrade omständigheter ska beslutet vid behov ses över.

18 a §

Täckoperation som genomförs uteslutande i datanät

Med täckoperation som genomförs uteslutande i datanät vid civil underrättelseinhämtning avses sådant planmässigt inhämtande av information om i 3 § avsedd verksamhet som genomförs i datanät genom infiltration, där falska, vilseledande eller förtäckta uppgifter eller registeranteckningar används eller falska handlingar framställs eller används för att förvärva förtroende som behövs för inhämtandet av information eller för att förhindra att inhämtandet av information avslöjas.

Över en täckoperation som genomförs uteslutande i datanät ska en sådan skriftlig plan göras upp som innehåller väsentlig och tillräckligt detaljerad information för beslutsfattandet om och genomförandet av täckoperationen. Vid förändrade omständigheter ska planen vid behov ses över.

18 b §

Beslut om en täckoperation som genomförs uteslutande i datanät

Chefen för skyddspolisen eller en för uppdraget förordnad polisman som hör till befälet vid skyddspolisen och som är förtrogen med användningen av metoder för underrättelseinhämtning beslutar om en täckoperation som genomförs uteslutande i datanät.

Beslut om en täckoperation som genomförs uteslutande i datanät får meddelas för högst sex månader åt gången.

Beslut om en täckoperation som genomförs uteslutande i datanät ska fattas skriftligen. I beslutet ska följande nämnas:

- 1) den som föreslagit åtgärden,
- 2) den polisman som ansvarar för genomförandet av täckoperationen,
- 3) identifikationsuppgifterna för de polismän som genomför täckoperationen,
- 4) den verksamhet som avses i 3 §,
- 5) de fakta som förutsättningarna för och inriktningen av täckoperationen grundar sig på,
- 6) täckoperationens syfte och genomförandeplan,
- 7) beslutets giltighetstid,
- 8) eventuella begränsningar och villkor för täckoperationen.

Vid förändrade omständigheter ska beslutet vid behov ses över.

25 §

Tryggande av informationskällor vid civil underrättelseinhämtning

---

Genom beslut av chefen för skyddspolisen får skyddspolisen ge en informationskälla falska, vilseledande och förtäckta uppgifter eller registeranteckningar, som får användas i ett enskilt fall, eller falska handlingar som upprättas för att användas av informationskällan eller trots 17 kap. 8 § i strafflagen hjälpa informationskällan vid dennes inresa, om det är nödvändigt för att skydda informationskällans liv och hälsa. En registeranteckning ska rättas när förutsättningarna enligt detta moment inte längre föreligger.

27 §

Beslut om platsspecifik underrättelseinhämtning vid civil underrättelseinhämtning

---

Chefen för skyddspolisen eller en för uppdraget förordnad polisman som hör till befälet vid skyddspolisen och som är förtrogen med användningen av metoder för underrättelseinhämtning beslutar om annan platsspecifik underrättelseinhämtning än sådan som avses i 1 mom. samt om platsspecifik underrättelseinhämtning som riktas mot ett fortskaffningsmedel.

27 a §

Provtagning vid platsspecifik underrättelseinhämtning

Skyddspolisen har rätt att vid platsspecifik underrättelseinhämtning ta prov av ett ämne, egendom eller ett föremål, om det behövs för utförande av ett civilt underrättelseuppdrag.

28 a §

Tillfälligt omhändertagande av ämnen, egendom eller föremål

Om provtagning enligt 27 a § eller kopiering enligt 28 § nödvändigt kräver det, har skyddspolisen rätt att tillfälligt omhänderta ett ämne, egendomen eller ett föremål. Ämnet, egendomen eller föremålet ska utan dröjsmål återlämnas när syftet med omhändertagandet har uppnåtts.

Om egendomen, föremålet eller ämnet inte riskfritt kan återlämnas, får en polisman som hör till befälet vid skyddspolisen bestämma att egendomen, föremålet eller ämnet ska förstöras. Över förstörelsen ska det upprättas protokoll eller göras motsvarande anteckningar i någon annan handling.

39 §

Beslut om användning av metoder för underrättelseinhämtning i vissa fall

Beslut om civil underrättelseinhämtning som sker utanför Finland ska fattas av chefen för skyddspolisen. Beslut om sådan användning av en enskild metod för underrättelseinhämtning som hänför sig till underrättelseverksamhet får fattas också av en för uppdraget förordnad polisman som hör till befälet vid skyddspolisen och som är förtrogen med användningen av metoder för underrättelseinhämtning.

Bestämmelserna i 44 och 47 § i detta kapitel tillämpas inte på sådan civil underrättelseinhämtning och användning av metoder för underrättelseinhämtning som avses i 1 mom. Förbudet enligt 5 kap. 40 § 3 mom. mot att ombes inhämta information på ett sådant sätt som förutsätter utövande av myndighetsbefogenheter och bestämmelsen i 5 a kap. 4 § 4 mom. kan i enskilda fall frångås vid sådan civil underrättelseinhämtning och användning av metoder för underrättelseinhämtning som avses i 1 mom., om det är nödvändigt för att skydda den nationella säkerheten.

39 a §

Förhindrande av användningen av datasystem eller störande av dess funktion för avvärjande av allvarlig fara

Skyddspolisen har rätt att med datatekniska metoder förhindra att ett datasystem utanför Finland används samt att störa eller ändra dess funktion, om den nationella säkerheten kan orsakas allvarlig fara med datasystemet eller med hjälp av det. Användningen av åtgärden ska vara nödvändig för att avvärja en allvarlig fara och den får inte orsaka större skada eller olägenhet än vad som är nödvändigt för utförandet av uppdraget.

39 b §

Beslut om förhindrande av användningen av datasystem eller störande av dess funktion för avvärjande av allvarlig fara

Beslut om förhindrande eller störande av användningen av ett datasystem ska fattas av chefen för skyddspolisen. Beslutet ska fattas skriftligen.

I beslutet ska följande nämnas:

- 1) det datasystem som är föremål för åtgärden,
- 2) fakta om den allvarliga fara som ligger till grund för åtgärden och om förutsättningarna för användningen av åtgärden,
- 3) åtgärdens syfte och genomförandeplan,
- 4) den till befälet vid skyddspolisen hörande polisman som leder och övervakar åtgärden,
- 5) eventuella begränsningar och villkor för åtgärden.

41 §

Förbud mot avlyssning och observation vid civil underrättelseinhämtning

Teleavlyssning, inhämtande av information i stället för teleavlyssning, teknisk avlyssning, optisk observation, teknisk observation av utrustning och underrättelseinhämtning som avser en statlig aktörs datasystem får inte riktas mot sådan kommunikation som parterna i kommunikationen inte får vittna om eller

som parterna har rätt att vägra vittna om med stöd av 17 kap. 13, 14, 16 eller 20 § eller 22 § 2 mom. i rättegångsbalken.

Om det under tiden för teleavlyssning, inhämtande av information i stället för teleavlyssning, teknisk avlyssning, optisk observation, teknisk observation av utrustning eller underrättelseinhämtning som avser en statlig aktörs datasystem eller vid något annat tillfälle framkommer att det är fråga om ett meddelande som det är förbjudet att avlyssna eller observera, ska åtgärden avbrytas och de upptagningar som fåtts genom åtgärden och anteckningarna om de uppgifter som fåtts genom den genast utplånas.

---

41 a §

Avbrytande av teleavlyssning, teleövervakning, teknisk avlyssning, teknisk observation av utrustning och underrättelseinhämtning som avser en statlig aktörs datasystem

Om det framgår att teleavlyssningen eller teleövervakningen riktas mot något annat meddelande än ett meddelande från eller till den som är föremål för tillståndet eller att den person som den tekniska avlyssningen riktas mot inte befinner sig i det utrymme eller på den plats av annat slag som avlyssnas, ska användningen av metoderna för underrättelseinhämtning till denna del avbrytas så snart det är möjligt och de upptagningar som fåtts genom avlyssningen och de uppgifter som har fåtts genom teleövervakningen och anteckningarna om de uppgifter som fåtts genom användning av sådana metoder för underrättelseinhämtning ska genast utplånas.

Skyldigheten att avbryta åtgärden och att utplåna upptagningarna och anteckningarna gäller också teknisk observation av utrustning, om det framgår att observationen riktas mot ett förtroligt meddelande som omfattas av de bestämmelser i detta kapitel som gäller teleavlyssning, teleövervakning och annan teknisk observation än observation av utrustning eller om det framgår att den person som åtgärden riktas mot inte använder den anordning som är föremål för observationen. Om det framgår att underrättelseinhämtningen som avser datasystem riktas mot sådan databehandlingsutrustning, sådan utrustning för dataöverföring eller sådan programvara för behandling av data som inte hör till det datasystem som tillståndet gäller, ska underrättelseinhämtningen till denna del avbrytas så snart det är möjligt, och de upptagningar och uppgifter som fåtts genom underrättelseinhämtningen samt anteckningarna om de uppgifter som fåtts ska genast utplånas.

46 §

Utplåning av information som fåtts i en brådskande situation

Om en polisman som hör till befälet vid skyddspolisen i en brådskande situation enligt 6 § 1 mom., 7 § 1 mom., 8 § 1 mom., 11 § 1 mom., 12 § 1 mom., 13 § 1 mom., 14 § 1 mom. eller 27 § 2 mom. har beslutat att teleavlyssning, teleövervakning, inhämtande av basstationsuppgifter, teknisk avlyssning, optisk observation, teknisk spårning av en person, teknisk observation av utrustning eller platsspecifik underrättelseinhämtning ska inledas, men domstolen anser att det inte har funnits förutsättningar för åtgärden, ska användningen av metoden för underrättelseinhämtning avslutas och det material som fåtts på detta sätt och anteckningarna om de uppgifter som fåtts på detta sätt genast utplånas. Information som fåtts på detta sätt får dock användas under samma förutsättningar som en uppgift får användas i de fall som avses i 44 § 1 eller 2 mom. och 44 a § 2 mom., om det kan antas att det har begåtts ett sådant brott för vilket det föreskrivna strängaste straffet är fängelse i minst sex år eller om det framgår att ett sådant brott är på färde för vilket det föreskrivna strängaste straffet är fängelse i minst sex år och brottet ännu kan förhindras.

Om en polisman vid skyddspolisen i en brådskande situation enligt 33 § 2 mom. har beslutat om kopiering, men en för uppdraget förordnad polisman som hör till befälet vid skyddspolisen och som är förtrogen med användningen av metoder för underrättelseinhämtning anser att det inte har funnits förutsättningar för åtgärden, ska användningen av metoden för underrättelseinhämtning avslutas och det material som fåtts på detta sätt och anteckningarna om de uppgifter som fåtts på detta sätt genast utplånas. Information som fåtts på detta sätt får dock användas under samma förutsättningar som en uppgift får användas i de fall som avses i 44 § 1 eller 2 mom. och 44 a § 2 mom., om det kan antas att det har begåtts ett sådant brott för vilket det föreskrivna strängaste straffet är fängelse i minst sex år eller om det framgår att ett sådant brott är på färde för vilket det föreskrivna strängaste straffet är fängelse i minst sex år och brottet ännu kan förhindras.

47 §

Underrättelse om användning av en metod för underrättelseinhämtning

---

Om identiteten och vistelseorten för den som varit föremål för inhämtandet av information inte är känd vid utgången av den tid eller det uppskov som avses i 1 eller 2 mom., ska han eller hon utan ogrundat dröjsmål skriftligen underrättas om underrättelseinhämtningen när identiteten och vistelseorten har utretts.

---

51 §

Skyldighet för kommunikationsförmedlare och leverantörer av informationssamhällets tjänster att biträda vid civil underrättelseinhämtning

En kommunikationsförmedlare och en leverantör av informationssamhällets tjänster ska utan ogrundat dröjsmål göra de kopplingar i ett telenät som behövs för teleavlyssning, teleövervakning och underrättelseinhämtning som avser en statlig aktörs datasystem samt tillhandahålla skyddspolisen de uppgifter och redskap samt den personal som behövs för att teleavlyssning ska kunna utföras. Detsamma ska också gälla de situationer där skyddspolisen med hjälp av en teknisk anordning genomför teleavlyssning, teleövervakning eller sådan underrättelseinhämtning i ett telenät som avser en statlig aktörs datasystem. Kommunikationsförmedlaren och leverantören av informationssamhällets tjänster ska dessutom ge en polisman som hör till polisbefälet vid skyddspolisen sådana uppgifter som förmedlaren eller leverantören har i sin besittning och som behövs för teknisk spårning.

Skyddspolisen, den som utför åtgärden och den biträdande personalen har rätt att för att göra de kopplingar som behövs för teleavlyssning och sådan underrättelseinhämtning i ett telenät som avser en statlig aktörs datasystem få tillträde också till andra utrymmen än de som är i kommunikationsförmedlarens eller leverantörens av informationssamhällets tjänster besittning, dock inte till utrymmen som används för stadigvarande boende. En polisman som hör till befälet vid skyddspolisen beslutar om åtgärderna.

52 §

Ersättningar till kommunikationsförmedlare och leverantörer av informationssamhällets tjänster för biträde och lämnande av uppgifter vid civil underrättelseinhämtning

En kommunikationsförmedlare och en leverantör av informationssamhällets tjänster har rätt att få ersättning av statens medel för direkta kostnader som orsakats av att företaget i enlighet med 51 § har biträtt myndigheterna och lämnat uppgifter. Bestämmelser om ersättningen finns i 299 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation. Beslut om betalning av ersättning fattas av skyddspolisen.

Omprövning av beslutet får begäras. Bestämmelser om begäran om omprövning finns i förvaltningslagen (434/2003). Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

Förvaltningsdomstolen ska ge Transport- och kommunikationsverket tillfälle att bli hört.

55 §

Samarbete med andra myndigheter och med företag och sammanslutningar

---

Skyddspolisen får för att genomföra sitt uppdrag avseende civil underrättelseinhämtning trots sekretessbestämmelserna lämna ut andra uppgifter än personuppgifter till företag och andra sammanslutningar, om utlämnandet av uppgifterna behövs för att skydda den nationella säkerheten.

---

55 a §

Samverkan med Gränsbevakningsväsendet

Utöver vad som föreskrivs i 55 § får Gränsbevakningsväsendet på begäran av en polisman som hör till befälet vid skyddspolisen och som är särskilt förtrogen med användningen av metoder för underrättelseinhämtning vidta en enskild åtgärd enligt 5 kap. 13 § 1 mom. och 5 a kap. 9, 11–16, 26 och 28 §. Beslut om vidtagande av en åtgärd ska vid Gränsbevakningsväsendet fattas av en anhållningsberättigad tjänsteman.

Gränsbevakningsväsendet ska på begäran av skyddspolisen utan obefogat dröjsmål avbryta en åtgärd som avses i detta moment.

Gränsbevakningsväsendet får på begäran av en polisman som hör till befälet vid skyddspolisen och som är särskilt förtrogen med användningen av metoder för underrättelseinhämtning i samband med en uppgift som föreskrivs för Gränsbevakningsväsendet vidta sådana åtgärder som avses i 28 § i gränsbevakningslagen (578/2005) och som är nödvändiga med tanke på ett uppdrag avseende civil underrättelseinhämtning. Den person som är föremål för åtgärden är skyldig att vara närvarande högst 12 timmar åt gången när åtgärder vidtas. Beslut om vidtagande av en åtgärd ska vid Gränsbevakningsväsendet fattas av chefen vid ett gränsövergångsställe eller en gränsbevakningsman med minst löjtnants grad.

Gränsbevakningsväsendet har genom beslut av en gränsbevakningsman som är chef vid ett gränsövergångsställe eller en gränsbevakningsman med minst löjtnants grad rätt att använda falska, vilseledande eller förtäckta uppgifter när det är nödvändigt för att förhindra att åtgärden avslöjas.

Gränsbevakningsväsendet ska lämna upptagningar och handlingar som fåtts genom en åtgärd som avses i denna paragraf obehandlade till skyddspolisen samt utplåna upptagningar och handlingar som uppkommit vid genomförandet av åtgärden, om inte behandlingen av uppgifterna behövs för utförande av andra uppgifter som föreskrivs för Gränsbevakningsväsendet. Skyddspolisen svarar för granskningen av upptagningar och handlingar samt för andra uppgifter i anslutning till databehandlingen på det sätt som föreskrivs i denna lag.

57 §

Internationellt samarbete

Chefen för skyddspolisen beslutar om deltagande i internationellt samarbete och om användning av metoder för underrättelseinhämtning i samband med det. En behörig utländsk tjänsteman har genom beslut av chefen för skyddspolisen rätt att på finskt territorium för att skydda den nationella säkerheten agera i samarbete med skyddspolisen, och under ledning och övervakning av en polisman vid skyddspolisen på finskt territorium delta i användningen av metoder för underrättelseinhämtning. En utländsk tjänsteman är skyldig att iaktta de föreskrifter, begränsningar och anvisningar som skyddspolisen meddelar. I 16 kap. 20 § 4 mom., 21 kap. 18 § och 40 kap. 12 § 4 mom. i strafflagen finns det bestämmelser om tillämpning av bestämmelserna i de kapitlen på brott som begås av eller mot en utländsk tjänsteman som använder en metod för underrättelseinhämtning på finskt territorium eller som är verksam på finskt territorium.

Denna lag träder i kraft den 20 .

2.

Lag

om ändring av lagen om civil underrättelseinhämtning avseende datatrafik

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om civil underrättelseinhämtning avseende datatrafik (582/2019) 13 §,
ändras 4 § 2 mom., 5 §, 7 § 3 mom., 10 och 20 §, samt
fogas till lagen nya 10 a–10 d § som följer:

4 §

Förutsättningar för användning av underrättelseinhämtning som avser datatrafik

---

Om föremålet för underrättelseinhämtning som avser datatrafik är en statlig aktör eller en med en sådan jämförbar aktör, ska användningen av underrättelseinhämtning som avser datatrafik vara behövlig för att få information om sådan verksamhet som är föremål för underrättelseinhämtning som avser datatrafik och som allvarligt hotar den nationella säkerheten.

5 §

Inriktande av underrättelseinhämtning som avser datatrafik

Inriktandet av underrättelseinhämtning som avser datatrafik genomförs med hjälp av automatiserad avskiljning av datatrafiken och den kan också inriktas på information som lagrats med stöd av 10 a eller 10 c §. Den automatiserade avskiljningen baserar sig på användningen av sådana sökbegrepp som godkänts i ett förfarande enligt 7 eller 9 §.

7 §

Tillstånd av domstol för underrättelseinhämtning som avser datatrafik

---

Tillstånd till underrättelseinhämtning som avser datatrafik får beviljas för högst sex månader åt gången och det kan även gälla en viss tidsperiod som föregått tillståndet. Denna tidsperiod kan vara längre än sex månader.

---

10 §

Tekniskt genomförande av underrättelseinhämtning som avser datatrafik och annat samarbete med militärunderrättelsemyndigheten

Försvarmaktens underrättelsetjänst genomför tekniskt underrättelseinhämtning som avser datatrafik för skyddspolisens räkning genom att i datatrafiken samla in information enligt de tillstånd eller beslut som avses i 7, 9, 10 b och 10 d §.

På skyddspolisens övriga samarbete med militärunderrättelsemyndigheterna tillämpas 5 a kap. 54 § i polislagen.

10 a §

Behandling av tekniska data för identifiering av en del av ett kommunikationsnät och för identifiering av dirigeringen av och ändringar i datatrafiken

Skyddspolisen får ge Försvarmaktens underrättelsetjänst i uppdrag att samla in tekniska data i enlighet med 66 § i lagen om militär underrättelseverksamhet. Försvarmaktens underrättelsetjänst genomför domstolens tillstånd enligt 10 b § att samla in tekniska data och lämnar datan till skyddspolisen.

Skyddspolisen har rätt att lagra tekniska data om datatrafiken och med hjälp av automatisk databehandling behandla dem

1) för statistisk analys i syfte att inrikta underrättelseinhämtning som avser datatrafik på en del av kommunikationsnätet, och

2) för övervakning av dirigeringen av och ändringar i datatrafiken.

Skyddspolisen får lagra de tekniska data som Försvarmaktens underrättelsetjänst har lämnat ut i högst 18 månader, varefter de senast ska utplånas. Lagrade data får användas för det ändamål som avses i 1 mom.

Skyddspolisen och Försvarsmaktens underrättelsetjänst har rätt att på begäran eller på eget initiativ lämna ut resultaten av en statistisk analys till varandra för en ändamålsenlig skötsel av civil och militär underrättelseinhämtning på det sätt som avses i 5 a kap. 54 § i polislagen och 17 § i lagen om militär underrättelseverksamhet.

10 b §

Beslut om behandling av tekniska data för identifiering av en del av ett kommunikationsnät och för identifiering av dirigeringen av och ändringar i datatrafiken

Beslut om behandling av tekniska data för identifiering av en del av ett kommunikationsnät eller för identifiering av dirigeringen av och ändringar i datatrafiken ska fattas av domstol på yrkande av en för uppdraget förordnad polisman som hör till befälet vid skyddspolisen och som är förtrogen med användningen av metoder för underrättelseinhämtning.

Tillståndet får beviljas för högst sex månader åt gången räknat från den dag då tillståndet beviljas och det kan även gälla en viss tidsperiod som föregått tillståndet. Denna tidsperiod kan vara längre än sex månader.

I ett yrkande och i ett beslut ska följande nämnas:

- 1) det geografiska område eller nätområde i fråga om vilket tekniska data i inkommande eller utgående datatrafik ska behandlas, eller föremålet för övervakningen av dirigeringen av och ändringar i datatrafiken,
- 2) de delar av kommunikationsnätet där data söks,
- 3) den till befälet vid skyddspolisen hörande polisman som är särskilt förtrogen med användningen av metoder för underrättelseinhämtning och som leder och övervakar behandlingen, och
- 4) en plan för hur behandlingen ska genomföras.

10 c §

Underrättelseinhämtning som avser datatrafik för fastställande av sökbegrepp

Skyddspolisen får ge Försvarsmaktens underrättelsetjänst i uppdrag att samla in datatrafik i enlighet med 67 a § 1 mom. i lagen om militär underrättelseverksamhet. Försvarsmaktens underrättelsetjänst genomför domstolens tillstånd enligt 10 d § att samla in datatrafik och lämnar den till skyddspolisen.

Skyddspolisen har rätt att lagra och behandla den utlämnade datatrafiken, om det är nödvändigt för att fastställa nya sökbegrepp som beskriver objektet. Vid fastställandet av sökbegrepp får uppgifter i ett meddelandes betydelseinnehåll inte behandlas. Vid fastställandet av sökbegrepp får de tekniska data som avses i 10 a § användas.

Skyddspolisen får lagra den datatrafik som Försvarsmaktens underrättelsetjänst har lämnat ut i högst 12 månader, varefter de senast ska utplånas.

10 d §

Beslut om fastställande av sökbegrepp

Beslut om fastställande av sökbegrepp ska fattas av domstol på yrkande av en för uppdraget förordnad polisman som hör till befälet vid skyddspolisen och som är särskilt förtrogen med användningen av metoder för underrättelseinhämtning.

Tillståndet får beviljas för högst sex månader åt gången räknat från den dag då tillståndet beviljas och det kan även gälla en viss tidsperiod som föregått tillståndet. Denna tidsperiod kan vara längre än sex månader.

I ett yrkande och i ett beslut ska följande nämnas:

- 1) det föremål för den civila underrättelseinhämtningen för vilket sökbegrepp fastställs och de fakta som gäller det,
- 2) de förmodade regelbundenheter eller särdrag i objektets datatrafik på basis av vilka sökbegreppen fastställs och motiveringarna till dem,
- 3) de delar av kommunikationsnätet där data söks,
- 4) en plan för hur sökbegreppen ska fastställas,
- 5) tillståndets giltighetstid med angivande av klockslag,
- 6) den till befälet vid skyddspolisen hörande polisman som är särskilt förtrogen med användningen av metoder för underrättelseinhämtning och som leder och övervakar fastställandet av sökbegrepp,
- 7) eventuella begränsningar och villkor för fastställandet av sökbegrepp.

Underrättelse om underrättelseinhämtning som avser datatrafik

Det finns ingen skyldighet att underrätta om underrättelseinhämtning som avser datatrafik.

Om det vid underrättelseinhämtning som avser datatrafik dock har klarlagts information som det föreligger skyldighet eller rätt att vägra vittna om med stöd av 17 kap. 13, 14, 16 eller 20 § eller 22 § 2 mom. i rättegångsbalken, ska den som avses i 12 § underrättas om underrättelseinhämtningen som avser datatrafik med iakttagande av vad som i 5 a kap. 47 § i polislagen föreskrivs om underrättelse om televlyssning. Skyldighet att underrätta om underrättelseinhämtning som avser datatrafik föreligger inte, om den information som omfattas av vittnesförbud eller rätt att vägra vittna har utplånats med stöd av 9 § 2 mom. eller 15 §.

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag

om ändring av gränsbevakningslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i gränsbevakningslagen (578/2005) 3 § 3 mom., sådant det lyder i lag 749/2014, och
fogas till lagen en ny 25 b § som följer:

3 §

Gränsbevakningsväsendets uppgifter

Gränsbevakningsväsendet utför polis- och tulluppgifter, efterspanings- och räddningsuppgifter och prehospital akutsjukvård samt deltar i det militära försvaret och i militär underrättelseinhämtning och civil underrättelseinhämtning. Bestämmelser om gränsbevakningsväsendets uppgifter inom området för sjöräddningstjänsten finns i sjöräddningslagen.

25 b §

Gränsbevakningsväsendets deltagande i civil underrättelseinhämtning

Gränsbevakningsväsendet deltar på begäran av skyddspolisen i civil underrättelseinhämtning genom att inhämta information och genom att vidta åtgärder till stöd för skyddspolisens underrättelseuppdrag.

Bestämmelser om Gränsbevakningsväsendets befogenheter att delta i civil underrättelseinhämtning finns i polislagen (872/2011).

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag

om ändring av 32 § i lagen om behandling av personuppgifter vid Gränsbevakningsväsendet

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 32 § i lagen om behandling av personuppgifter vid Gränsbevakningsväsendet (639/2019), sådan
paragrafen lyder i lag 430/2024, ett nytt 3 mom. som följer:

32 §

Gränsbevakningsväsendet får trots sekretessbestämmelserna lämna ut sådana uppgifter som avses i 15 b §
till skyddspolisen för skötseln av de uppgifter som anges i 5 a kap. i polislagen (872/2011).

Denna lag träder i kraft den 20 .

5.

Lag

om ändring av 17 kap. 7 § 2 mom. i strafflagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i strafflagen (39/1889) 17 kap. 7 § 2 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lagarna 563/1998 och
650/2004, som följer:

7 §

Riksgränsbrott

För riksgränsbrott döms inte en utlänning som med anledning av en sådan gärning som avses i 1 mom.
avvisas eller utvisas och inte heller en utlänning som på grund av flyktingskap ansöker om asyl eller
uppehållstillstånd i Finland. För riksgränsbrott döms inte heller en utlänning som har begått ett brott enligt 1
mom. till följd av att han eller hon har varit föremål för människohandel enligt 25 kap. 3 eller 3 a § eller som
har begått en i 1 mom. avsedd gärning på grundval av 5 a kap. 25 § 5 mom. i polislagen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

6.

Lag

om ändring av 31 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (612/1999) 31 § 2 mom., sådant det lyder i lag
495/2005, som följer:

31 §

Upphörande av sekretess i fråga om en myndighetshandling

Sekretesstiden för en myndighetshandling är 25 år, om inte något annat föreskrivs i eller med stöd av lag. För en handling som är sekretessbelagd för skyddande av privatlivet enligt 24 § 1 mom. 24–32 punkten eller en motsvarande handling som är sekretessbelagd enligt någon annan lag eller som sekretessbelagts med stöd av någon annan lag är sekretesstiden 50 år räknat från det att den person som handlingen gäller avled eller, om uppgift om detta inte föreligger, i 100 år. Sekretesstiden för en handling som är sekretessbelagd enligt 24 § 1 mom. 1 punkten är 40 år. Sekretesstiden för en i 24 § 1 mom. 2 punkten avsedd sekretessbelagd utrikesministeriets, republikens presidents eller republikens presidents kanslis handling som gäller Finlands förhållanden till en annan stat eller internationell organisation är 40 år. Sekretesstiden för skyddspolisens och inrikesministeriets handlingar som enligt 24 § 1 mom. 9 punkten är sekretessbelagda för upprätthållande av statens säkerhet är 60 år. Sekretesstiden för en handling som gäller militär underrättelseverksamhet och som enligt 24 § 1 mom. 10 punkten är sekretessbelagd är 60 år.

Denna lag träder i kraft den 20 .